

[Undervisnings- og forskningsministeren og arbejdsministeren]

For at udnytte de mange afsluttede forsøgs- og udviklingsprojekter mest muligt i hele Danmark, er der som noget nyt givet mulighed for at give udviklingstilskud til at tilpasse andres udviklingsarbejder til egne forhold («tilpasningstilskud») eller til at kvalificere egne lærere til at gennemføre kurser udviklet andetsteds («lærerudviklingstilskud»).

Inden for rammerne af de fastsatte kriterier er det tanken at styrke indsatsen på områder, hvor erhvervslivet har særlige behov. Det kan f.eks. ske gennem bearbejdning og koordinering af de hidtidige initiativer og gennem udlistering af projekter på særlige initiativområder, som bl.a. kan sigte mod uddannelsesmæssig opfølgning af statens strategiske forsknings- og udviklingsprogrammer.

Arbejdet kan også føre til, at yderligere efteruddannelsesforløb eller -systemer under Undervisningsministeriet bør overvejes medtaget under efteruddannelsesloven med dens meget decentrale og markedsorienterede styrings- og finansieringssystem, hvor drivkraften er det lokale efteruddannelsesengagement.

Behov for sammenhæng på tværs

De *erhvervsfaglige uddannelser* (lærlinge, efg, teknikere m.v.) hører under Undervisningsministeriet og finder hovedsagelig sted på handelsskoler og tekniske skoler.

Specialarbejderuddannelser hører under Arbejdsministeriet og finder sted på specialarbejderskoler.

Efteruddannelse af faglærte hører under Arbejdsministeriets lov om arbejdsmarkedsuddannelser. Hovedparten gennemføres på Undervisningsministeriets handelsskoler og tekniske skoler, hvis lærere således har fordel af at undervise inden for såvel grund- som efteruddannelse. Den nye lov åbner endvidere adgang for efteruddannelse af andre grupper som f.eks. arbejdsledere, laboranter og tekniske assistenter.

For hvert af de tre uddannelsesområder er der etableret centrale udvalg, som skal sikre, at uddannelsernes struktur, indhold og geografiske placering er i overensstemmelse med erhvervenes behov. Der er imidlertid *ingen formaliseret koordinering* imellem områderne, selv om der fra organisationsside kan være et vist personsammenfald i beslægtede rådgivende organer.

Opgaverne for de forskellige organer er væsentligt forskellige. Alle organerne er rådgivende over for de respektive ministre (arbejds- eller undervisningsministeren). Udvalgene inden for specialarbejderuddannelsen og efteruddannelsen af faglærte (brancheudvalgene og efteruddannelsesudvalgene) er kursusudviklere. Efteruddannelsesudvalgene er tillige kursusiværksættere. Der er dog med den nye lov om arbejdsmarkedsuddannelserne dannet et fælles råd for at styrke sammenhængen mellem de uddannelser, der er omfattet af loven.

I *grunduddannelserne* kan det være vanskeligt at gennemføre en tilstrækkelig hurtig fornyelse af uddannelserne, ligesom etableringen af uddannelser på nye områder og områder, der går på tværs af de eksisterende fagopdelinger, kan være forbundet med vanskeligheder. Disse vanskeligheder kan bl.a. forbindes med de organisatoriske forhold, dels i en rådgivende struktur og dels på arbejdsmarkedet. På den anden side er det nødvendigt, at der sikres en accept på arbejdsmarkedet af de unge, der gennemgår en uddannelse.

Efteruddannelserne er i vid udstrækning forbundet med fortsat uddannelse af dem, der har gennemført tilsvarende grunduddannelser, selv om dette ikke behøver at være et formelt adgangskrav. Der er ikke i disse uddannelser noget væsentligt element, der kompenserer for de problemer, der aktuelt opstår omkring tilpasninger ud over de kendte faggrænser.

Specialarbejderuddannelserne kan i større omfang opfange nye arbejdsområder. På den anden side er der et stærkt øget behov for, at en betydelig del af specialarbejderne skal have en praktisk alment-faglig uddannelse. Det er imidlertid vanskeligt at opnå en sådan uddannelse – og langt vanskeligere at opnå en faglig anerkendelse og status.

Strukturen i det rådgivende system for disse tre uddannelsesområder virker ikke befordrende for en øget sammenhæng, overskuelighed og dynamik i det samlede system.

Der vil fremover være behov for at se uddannelserne *fra brugernes* side (de ansatte, virksomhederne og samfundet). Dette forhold vil klart blive understøttet af de nye organisationsformer i virksomhederne og også af den ændring i fagbevægelsens og arbejdsgiverens organisation, der er på vej. Det må overvejes, hvordan man kan tage konsekvenserne af, at